

Scenariusz lekcji, program *Wirtualne Regionalne*

Prowadzący: mgr Zofia Dragan

Temat: **Dudki ładnie grają, nóżki podrygają* – muzyka ludowa wsi wielkopolskiej.**

- Edukacja regionalna
- Liczba godzin przewidziana na realizację tematu: 45 min.
- Klasy proponowane: III, IV (II, ale pod koniec roku szkolnego)

Cel ogólny:

Zapoznanie uczniów tańcami, śpiewem i muzyką ludową wielkopolskiej wsi Bukówiec Górny.

Cele szczegółowe (operacyjne)

1. Uczeń zna, wie
  - wie, jak odbywały się tradycyjne tańce w wielkopolskiej wsi
  - zna przykłady starych wielkopolskich tańców
  - zna przykłady starych przyśpiewek i pieśni
  - wie jaka kapela przygrywała wtedy do tańca
  - zna nazwy instrumentów przygrywających wówczas do tańca
  - wie jak grają dudy i jakie są ich podstawowe części
  - wie jak wyglądał strój ludowy kobiecy, męski i dziecięcy
2. Uczeń potrafi:
  - Potrafi zaśpiewać przyśpiewkę do tańca
  - Potrafi zatańczyć taniec *w koło się kręć*
  - Potrafi bawić się w zabawę muzyczną *Kuba*
3. Uczeń rozumie
  - Rozumie termin *ludowy* (taniec, śpiew, muzyka, strój) jako stworzony i dziejący się na wsi, gdzie choreografami, poetami i kompozytorami i projektantami byli sami mieszkańcy wsi.
  - Rozumie, że kultura ludowa (tańce śpiewy, muzyka, stroje) to nasze dziedzictwo narodowe.
  - Rozumie, że muzyka, tańce, śpiewy to w świetle prawa cenny zabytek kultury niematerialnej, a stroje i instrumenty są zabytkami kultury materialnej.

Cel wychowawczy:

- **rozbudzanie poszanowania dla kultury i historii swojej małej ojczyzny**
- **zachęta do zainteresowania kulturą i historią swojego regionu**

Metody pracy:

- podająca - rozmowa kierowana
- twórczego myślenia
- praktyczna – pokaz filmów, nauka śpiewu, nauka tańca, nauka zabawy muzycznej

Formy pracy:

- indywidualna,
- ćwiczenia praktyczne
- grupowa

Środki dydaktyczne i pomoce dydaktyczne:

- urządzenie multimedialne umożliwiające oglądanie lekcji
- **kapelusze, każdy uczeń przynosi swój.** Może to być kapelusz męski, słomkowy, damski – lepiej, by nie był miękki i by nie miał ozdób (kwiatów, wstążek, piór itp.)
- wydrukowane przez nauczyciela **dwa rodzaje kolorowanek**, w ilości równej liczbie uczniów (dla każdego ucznia po dwie kolorowanki). Kolorowanki są integralną częścią kart pracy
- wydrukowane przez nauczyciela **karty pracy**
- kredki, ołówek, gumka, nożyczki (po stronie uczniów)
- miejsce na aktywność ruchową (wystarczy miejsce przy ławce, umożliwiające swobodny obrót z rękoma na biodrach)

Przebieg lekcji:

1. Czynności organizacyjne – po stronie nauczyciela
2. Wstęp

Lekcja rozpoczyna się krótkim filmikiem na którym dziecięcy Zespół Regionalny Nowe Lotko tańczy dwa tradycyjne tańce *pisany* i *przewijany*

Prowadząca wirtualną lekcję wita się i przedstawia. Komentuje filmik, po czym mówi o tematyce i celach lekcji (temat lekcji podany na początku projekcji).

3. Część właściwa

Prowadząca zachęca do uważnego oglądania następnego tańca i uważnego słuchania, zapowiada zagadki z tym związane. Na filmiku tancerz z Zespołu śpiewa przyśpiewkę, płaci dudziarzowi i zamawia taniec. Grupa tańczy tzw. prawo, lewo i wspak, zmieniając kierunek tańca po okrzyku *zolo*. Po prezentacji prowadząca tłumaczy jak dawniej odbywały się tańce i dlaczego właśnie tak.

Prowadząca zaprasza do wysłuchania piosenki ludowej *Dwie kumy*. Wyjaśnia słowo *kumy* i zachęca do wspólnego śpiewu refrenu. Dzieci na filmiku śpiewają piosenkę w gwarze, co prowadząca komentuje.

Prowadząca zaprasza do posłuchania kapeli. Kapela dudziarska gra jeden utwór, uczniowie mogą zobaczyć specyfikę gry na dudach i skrzypcach podwiązanych. Po prezentacji dudziarz krótko tłumaczy jak grają dudy. Prowadząca uzupełnia wiedzę o informację o skrzypcach podwiązanych.

W dalszej części prowadząca proponuje naukę jednego z tańców bukowieckich. Zespół prezentuje taniec, po czym prowadząca uczy: najpierw przyśpiewki, potem kroków tańca. Kapela przygrywa, uczniowie mają okazję potańczyć. UWAGA: tańczyć można przy ławce, ale też w innym miejscu. Jeśli nauka i taniec będą w innym miejscu, należy przed rozpoczęciem nauki wstrzymać na chwilę prezentację i zacząć ponownie odtwarzać, gdy uczniowie ustawią się w nowym miejscu.

Po nauce tańca prowadząca proponuje obejrzenie prezentacji Zespołu, jak dawniej bawiono się na weselach i zabawach. Zespół prezentuje dwie zabawy: *mietlorz* i *Kuba*. Po prezentacji prowadząca zaprasza uczniów do zabawy muzycznej *Kuba*, polegającej na zamianie kapeluszy. Instruuje ich dodatkowo, jak się bawić i na co zwrócić uwagę. Uczniowie bawią się. Jeśli chcą powtórzyć zabawę, można powtórnie odtworzyć muzykę do zabawy.

Następnie prowadząca przechodzi do prezentacji strojów regionalnych. Na przykładach ubranych w strój osób prezentowane są stroje kobiece, męskie i dziecięce. Prezentacja męskiego stroju poprzedzona jest archaicznym tańcem *wiwat męski*. Po prezentacji prowadząca zachęca do obejrzenia ostatniego z prezentowanych tańców, jest to taniec figurowy *luter*.

Po tańcu prowadząca podsumowuje lekcję. Tekst mówiony również wyświetla się na ekranie:

**Ludowe tańce, śpiewy i muzykę stworzyli sami mieszkańcy wsi
sami byli poetami, kompozytorami, choreografami, projektantami strojów,
haftów.**

Muzyka ludowa to nasze dziedzictwo narodowe.

**W świetle międzynarodowego i polskiego prawa , to cenny zabytek kultury
niematerialnej. Stroje i instrumenty są zabytkami kultury materialnej.**

Na koniec prowadząca zaprasza do zaśpiewania przez uczniów poznanej przyśpiewki i zatańczenia tańca *w koło się kręć*. Zachęca do zrobienia kart pracy (integralną częścią karty pracy są dwie kolorowanki). Karty pracy można zrobić po przerwie. Karty pracy stanowią część ewaluacji.

mgr Zofia Dragan